

[Poul Dam.]

steriet sikkert gerne, for det er vigtigt, at denne sag bliver klaret så langt, som det overhovedet er muligt.

**Braeher (KrF):**

Dette lovforslag om ændring af en samling love om bekæmpelse af skadelig økonomisk virksomhed m. v. er der i høj grad brug for. Mange mennesker er kommet i store økonomiske vanskeligheder på grund af lån optaget uden for det organiserede kapitalmarked, og mange samvittighedsløse mennesker har gennem lokkende annoncer, tilbud fra såkaldte finansieringsselskaber, bragt ulykker over tillidsfulde låntagere, som er kommet ud for en øjeblikkelig økonomisk nødsituation. I andre tilfælde står velsituerede bagmænd bag mere eller mindre lyssky foretagender, som på forskellig måde lokker penge ud af folk, der ingen virkelig valuta får for pengene. Man kan tænke på de mange pornobutikker og massageklinikker, der ofte er camouflerede bordeller, hvor mennesker nedvurderes eller lader sig nedvurdere, men betaler klækkeligt for det til fordel for bagmænd, der i luksusvillaer nyder livet på den lille mands bekostning. Man kan tænke på misbrug af ejendoms køb eller af aktieselskaber. Sådanne mennesker kender smuthullerne i loven, og dem er der en del af. Eller de går ud fra, at myndighederne ikke er så vågne, at de skrider ind over for mere eller mindre åbenlyse lovovertrædelser.

Vi ser det foreliggende lovforslag som et forsøg på at stoppe nogle af disse huller, så den økonomiske kriminalitet kan standses og de ansvarlige stoppes i deres menneskefjendske udøvelse. Forslaget er særdeles vel forberedt både gennem eksperters undersøgelser og gennem udtalelser fra en lang række myndigheder. Endvidere er der allerede fra administrationens side sat mere mandskab ind på at komme bagmændene til livs, og det er jo kun en god ting.

Nu er vi ikke i kristeligt folkeparti i den situation, at vi har juridisk ekspertise i selve gruppen, vi har ikke en advokat at sætte som ordfører i sagen her i folketinget, og vi har heller ikke nogen erfaring fra de tidligere behandlinger af lignende forslag. Men med den lille smule sunde fornuft, vi har, vil vi gerne gå i gang med arbejdet i udvalget

og gøre det positivt, og vi tilkendegiver vor vilje til en velvillig behandling.

**Hanne Reintoft (DKP):**

Dette lovforslag får jo en særlig interesse i en tid, hvor man begynder at indgå store politiske forlig med folk, der i betænkelig grad står nær den danske bagmandsverden. Det havde måske i denne forbindelse været særlig korrekt, at folketingets medlemmer havde fået bagmandsrapporten udleveret, og i al almindelighed ville det have været korrekt at placere statsadvokat Grell i straffelovrådet.

Når disse indvendinger gøres, må de ses i sammenhæng med forslagets øvrige forsøg på at legalisere økonomisk virksomhed, som er klart samfundsmæssigt uacceptable. I princippet hviler de danske kontraktlige regler på den grundsætning, der blev udformet som forsvar for hele vores samfundssystem allerede i dets barndom, den grundsætning hedder, at den, som varetager sine egne økonomiske interesser, automatisk også varetager samfundets. På grundlag heraf har vi næsten uindskrænket haft fri aftaleret i kapitalismens tid. I indeværende århundrede har man fortrinsvis af sociale grunde foretaget indskrænkninger i den frie aftaleret, nemlig ved de bestemmelser i aftalelov og straffelov, som er citeret i det forelagte materiale. Men selv efter disse modifikationer har man opretholdt den teoretiske grundbetragtning, at indgåelse af formueretlige aftaler er et forhold, som principielt udelukkende angår aftaleparterne og ikke har krav på at blive anskuet ud fra samfundsmæssige hensyn.

Efterhånden som den økonomiske aktivitet i samfundet gradvis har bevæget sig bort fra den oprindelige form for kapitalistisk udbytning, der er karakteriseret ved, at merværdien i hovedsagen regnes for anvendt som produktionsfremmende kapitalinvestering, og så til nu, hvor den økonomiske aktivitet går over mod den parasitære udbytning, der tjener udbytterens eget formål uden samtidig at tage noget sigte på samfundsmæssige interesser, har aftalefriheden vist sin manglende evne til at fungere i overensstemmelse med sit oprindelige formål.

På denne baggrund må det vurderes som